

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

د عبدالحی حبیبی په اهتمام
ژباړونکي: درویش وردگ
۱۲ فبروری ۲۰۱۸

السَّوَادُ الْأَعْظَمُ - ۱۳

پښتو ترجمه

تألیف: ابوالقاسم اسحاق بن محمد بن اسماعیل بن ابراهیم بن زید حکیم سمرقندی
د ۳۷۰ هجری کال په شاه اوخوا دامیرنوح سامانی په فرمان فارسی ته ترجمه شوی

دروېشتمه مسئله

داده چې پوه شی چې هغه لس کسه صحابه چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته د جنت گواهی ورکړی، د جنت اهل دی. او هر څوک چې یو له دوی څخه لعن کړی هوداره دی. ځکه چې رسول علیه الصلوة والسلام دوی ونومول او وویل: زه چې په جنت کی شم بیابه ابوبکر و عمرو عثمان و علی و طلحه و زبیر و سعید و عبدالرحمن بن عوف و ابو عبیده بن جراح رضی الله تعالی عنهم اجمعین. جنت ته ننوزی.

ولی پوه شه چې وروسته تر نبی علیه الصلوة والسلام، څوک تر ابوبکر صدیق رضی الله عنه فاضلتر نه و او دهغی خلافت حق وگنې وروسته تر رسول علیه الصلوة والسلام. اوده فضل هم په کتاب سره او هم په اخبار سره پیدای.

امپه قرآن سره: قوله تعالى: ثَانِيَا اثْنَيْنِ إِذْهُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ.

اوېل خای وایی: لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنَ الْفَتْحِ وَقَاتَلْ أَوْلَئِكَ أَكْثَرُ دَرَجَةٍ. هو بپیاراوسه تر څو د صدیق اکبر په هکله څه ونه وایی چې دین به په باد فنا کړی. بیا تر ابوبکر وروسته څوک تر عمر رضی الله عنه فاضلتر نه شته. او وروسته تر ابوبکر دده خلافت حق وېولی. او د عمر رضی الله عنه فضیلت په قرآن کی ثابت دی. قوله تعالى: يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ.

او رسول علیه الصلوة او السلام فرمایلی: مالره دوه وزیران پر ځمکه اوده پر آسمان شته. په آسمان کی جبرئیل او میکائیل علیهما السلام. او پر ځمکه ابوبکر او عمر رضی الله عنهما دی.

اوله عمر وروسته د عثمان رضی الله عنه خلافت حق وگنې او ورته لعن ونه وایی. ځکه چې رسول علیه الصلوة او السلام ویلی: أَفْضَلُ هَذِهِ الْأُمَّةِ ابوبکر ثم عمر ثم عثمان ثم علی رضوان الله علیهم اجمعین. وویل: زما څخه وروسته زما دامت فاضلترین ابوبکر دی، بیا عمر، بیا عثمان او بیا علی رضی الله عنهم اجمعین دی.

اوله عثمان رضی الله عنه څخه وروسته دعلی رضی الله عنه خلافت حق وگنی اوڅلورواړه گران وگنی په زړه کی ترڅو ددوی په دوستی سره ددوړخ له اوره وژغورل شی. ځکه حق تعالی فرمایلی: مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ يَعْنِي ابوبکر- أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ- یعنی عمر- رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ-یعنی عثمان- تَرَهُمْ رُكْعًا سُجَّدًا. یعنی علی ابن ابی طالب. اور رسول علیه الصلوة والسلام فرمایلی: چی هرڅوک چی له دی څلوروڅخه کوم یوه ته طعن وواپی هغه منافق دی. اور رسول علیه الصلوة والسلام ویلی: أَصْحَابِي كَالنُّجُومِ إِقْتَدَيْتُمْ إِهْتَدَيْتُمْ. زما یاران لکه ستوری دی، په هریو پسی چی اقتداء وکړی هغه سمه لاره ده.

اوپه خبرکی دی: دقیامت په ورځ- آمَنَّا وَصَدَقْنَا- ابوبکر صدیق رضی الله عنه به دعرش په مشاهده کی راشی او وایی به: مالره حاجت دی. ژغ به وشي چی څه حاجت لری؟ وایی به: خدای تعالی دانتردی. ولی دکرامت داظهارلپاره به له ابوبکر وپوښتل شی:چی څه حاجت لری؟ وایی: یارب! دمحمد امت ډیری گناوی کړی دی،ددوی له گناهونو زما پر اوړو کښیږده اودوی جنت ته واستوه!

او علموا ددی آیت په معنی کی داسی ویلی: ثَانِي اثْنَيْنِ إِذْهُمَا فِي الْغَارِ. چی ابوبکر تر رسول علیه الصلوة او السلام دویم و اوورسته له رسول صلی الله علیه وسلم څخه خلافت دده دی.

اوځینو مشایخو ویلی: چی کله ابوبکر په خلافت کښیناسته دده په خلافت کی دری کسان و، لکه عمراو عثما اوعلی رضی الله عنهم اجمعین.

اوکله چی عمر په خلافت کښیناست نو دهغه په خلافت کی دوه کسان و، لکه عثما اوعلی. اوکله چی عثمان په خلافت کښیناست نودهغه په خلافت کی یو تن و، لکه علی رضی الله عنه.

اوکله چی علی په خلافت کښیناست دهغی په خلافت کی لکه ابوبکر او عمر او عثمان نه و. ترڅو پوه شی چی خلافت ابوبکر لره دی. اودده تقدم او تفضل در رسول الله علیه الصلوة اولسلام په ټولو یارانو باندی ظاهر دی.

کله چی رسول علیه الصلوة اولسلام دممدینی دمسجد بنسټ ایښود، رسول علیه الصلوة او السلام یوه ډبره خپله راوړه اوپه تهداب کی یی کښیښوده، او ابوبکر ته یی وفرمایل: ترڅو هغه هم یوه ډبره کښیږدی، بیایی عمر ته وفرمایل چی دابوبکر دډبری ترڅنګ ډبره کښیږدی. بیا یی عثمان ته وفرمایل ترڅو د عمر دډبری ترڅنګ ډبره کښیږدی، وروسته علی ته وفرمایل ترڅو ډبره راوړی اودعثمان دډبری ترڅنګ یی کښیږدی رضی الله عنهم اجمعین.

رسول الله صلی الله علیه وسلم مخ دوی ته راواړاوه او وویل: همداسی دی ستاسو خلافت له ما وروسته وی.

اور رسول علیه السلام دخندق په ورځ وفرمایل: ترڅومیبټی راوړی. اول یی ابوبکر ته ورکړه اووویل: چی فارغ شوی نوچاته یی پرته له ما مه ورکوه. چی فارغ شو رسول علیه السلام وفرمایل: عمرته ورکړ او وویل: پرته زما له دستوره یی چاته مه ورکوه. کله چی عمر فارغ شو رسول علیه السلام وفرمایل،ترڅوی عثمان ته ورکړه. اوچی عثمان فارغ شو نو علی ته یی ورکړه. اوچی کله علی فارغ شو. رسول علیه الصلوة اولسلام وویل: یا علی! په ځمکه یی ووهه! ترڅوچی هرڅوک یی غواړی واخلی.

په دی خبرکی دلیل دی: چی خلافت وروسته له رسول علیه الصلوة اولسلام څخه ابوبکر لره دی، بیا عمر لره، بیا عثمان لره او بیا علی لره رضی الله عنهم اجمعین.

یوه ورځ علی ابن ابی طالب رضی الله عنه وویل: تاسوته دبهترین امت خبردرکړم؟ وویل بلی! وویل: ابوبکر صدیق رضی الله عنه. وویل: تاسوته وروسته له ابوبکره دبهترین دامت خبردرکړم؟ وویل بلی! وویل عمر خطاب رضی الله عنه. وویل: تاسو خبرکړم په بهترین دامت وروسته له ابوبکره او عمره رضی الله عنهما؟ وویل: بلی! وویل: عثمان

رضی الله عنه. پس وویل: تاسو خبر کړم په بهترين دامت وروسته له عثمان څخه؟ وویل ! هوکی. وویل: علی رضی الله تعالی عنه.

کله چې رسول علیه الصلوة والسلام له معراج څخه راوگرځید، ابوبکر ته یی وویل: زه تیره شپه په بیت المقدس کی وم. وویل: وی. وویل: د دنیا په آسمان کی وم. وویل: وی. وویل: په جنت کی وم. وویل: وی! وویل: دوزخ می ولید. وویل: ودی لید! وویل: زه یی له سدره المنتهی څخه تیر کړم. وویل: تیری کړی. وویل: له کرسی نه تیر شوم. وویل: تیر شوی! (وویل: له حجابونو څخه تیر شوم. وویل: تیر شوی!) وویل تر عرشه ورسیدم. وویل: ورسیدی!

پس رسول علیه الصلوة والسلام وویل: یا ابابکره! داسی لکه چې زما سره وی؟ ابوبکر وویل: یا رسول الله! پوه شه چې پرته له خدای عزوجل څخه بل خدای نشته، هر چیرته چې ته یی بوی، ماته یی رابښول.

پس د ابوبکر فضل پرتولو یارانو ثابت او وروسته له رسول علیه الصلوة والسلام څخه یی خلافت حق دی په همدی دلایلو او اخبارو.

پدی حقیقت پوه شه: چې وروسته له ابوبکره هیڅوک له عمر رضی الله عنه څخه فاضلتر ندی، او په قرآن کی څو آیاتونه شته چې د عمر په شأن کی راغلی. او رسول علیه الصلوة والسلام ویلی: سراجُ أَهْلِ الْجَنَّةِ عُمر. یعنی د بهشت داهل خراج عمر دی.

او رسول علیه الصلوة والسلام ویلی: چې دیو (شیطان) د عمر له سیوری داسی ویریری اوتینسته کوی. او په هره کوڅه کی چې عمر تیر شوی وی، څلویښت ورځی شیطان له هغی کوڅی نشی تیریدای.

او پوه شه: چې وروسته له عمره د عثمان خلافت ته په حق سره وگوری! او هغی ته طعن ونکړی! ځکه چې په خبر کی راغلی چې د قیامت په ورځ به حق تعالی له ټول مخلوق سره عتاب وکړی مگر پرته له عثمان رضی الله عنه. او حق تعالی به فرمان ورکړی: یا عثمان! غواړی جنت ته ننوزی، او که غواړی د مخلوق نظاره وکړی په عرصات کی. او پوه شه چې وروسته له عثمان څخه د علی رضی الله عنه خلافت دی، او هغه خلافت حق وگڼی، او هغه گران وگڼی، او هغی ته طعن ونکړی، او دهغی په هکله پرته له نیکی خبره ونکړی، ترڅو مبتدع او هواداره نشی.

نقل دی

وایی چې دامیر المومنین علی کرم الله وجهه دخلافت په وخت کی یوسری وچی اسود نومیده. امیر د مومنانو علی کرم الله وجهه وفرمایل ترڅو دهغه جنایت په سبب د اسود لاس پری کړی. کله چې اسود کورخواته روان شونو سلمان فارسی (رضی الله تعالی عنه) په مخه ورغی، ویی پوښتل: یا اسود! ستا لاس چا غوڅ کړ؟ وویل: یعسوب دین امیر المومنین، داماد سید المرسلین رسول رب العلمین علی ابن ابی طالب رضی الله عنه.

سلمان وویل: یا اسود! څرنگه دخپل لاس غوڅونکی ستایی! وویل: یا سلمان! ولی یی ونه ستایم هغه کس چې زما لاس یی پری کړ اوزه یی د دوزخ له اوره وژغورلم. پس سلمان رضی الله عنه امیر المومنین حضرت علی رضی الله عنه خواته راغی او د اسود له خبرو یی خبر کړ. علی رضی الله عنه سری واستاوه چې هغه راوی. دهغی پری کړی لاس یی دهغی په بند پوری وتاړه او په دستاری بسته کړی اوڅه یی وویل او دهغی په لاس یی چپ کړ. او وویل: بهرکړه لاس دی! لاس یی بیرون کړی او روغ شوی و دخدای عزوجل په قدرت (داسی چې گویا هیڅکله هم د زخم اثر په هغی نه لیدل کیده) اودا د علی رضی الله عنه کرامات دی.

او د حضرت عمر رضی الله عنه دخلافت په زمانه کی یو سری راغی چې دری سرونه یی په لاس کی نیولی و، وویل: ای د خطاب زویو! هغه مرتبه تا داسی وېل: چې هر څوک چې په کفر کی ومړی، هغه به وروسته له مرگه عذاب کړای

شی. اوسهار اومانېام به دوی په اورکی لویږی. اودا دری سرونه: یوزما دیلاردی، دوهم می دورور دی، اودریم می دزوی دی. اودری واره په کفرکی مړه شول.

اوپه سرونو یی چی لاس تیروم نو داوریڅ اثریکی نه ښکاری. عمررضی الله عنه، حضرت علی رضی الله عنه راوباله. عمروویل: ددی بی لاری کافر حدیث ته غورځه! کافرهمداسی چی عمرته یی ویلی و، دعلی په وړاندی هم همداسی وویل: علی وویل: تاته دلیل درښیم، چی ددوی عذاب له دننه دی، اوپه ظاهره نه ښکاری. وویل: ډبره او وسپنه اوسندان راوړی، راوړل شول. ډبره او وسپنه یی یو په بل ووهل، اورتری پورته شو. پس علی وپوښتل داوړله کوم ځایه پیدا شو؟ کافروویل: دوسپنی اودبری له منځ څخه. وویل اوس لاس په وسپنه اوډبره کښیږده، ترڅو وگوری داوریڅ اثریکی نشته؟ کافروویل: نه! علی وویل: عزوجلّ خدای قادره دی چی دوسپنی اودبری له منځ څخه اور را پیداکړی، داسی چی اوسپنه او ډبره تودی هم نشی. قادر دی هغه پاک ذات چی دا دری واره عذاب کړی په باطن کی، پرته له دی چی په ظاهره یی اثرڅرگندشی. پس دا خبرونه دلیل دی ددوی په فضل سره یوپرېل باند اوددوی دخلافت اثبات. همدومره بس دی هوښیارلره.